

Loysingin og tey brekaðu

Var á fundi á Læraraskúlanum leygardagin, sum Meginfelag teirra Brekaðu skipaðu fyri. Har vóru umboð fyri allar politisku flokkarnar, og áðrenn umboðsfólkini fingi orðið, hevði formaðurin í MBF, Doris Hansen, nakrar hugleiðingar í samband við setanina av fundinum, og kunnaði hon m.a. um eina altjóða kanning, sum ST hevur gjørt felags lýkil til, fyri at meta um hvussu stóran og livsmøguleikarnir eru í ymsu londunum hjá teimum brekaðu. Og tungt var at hoyra, at í altjóða handikapphepi, so eru vit ikki komin longri enn afrikanska menningarlandið Kenya, sum Føroyar vóru á javnari við eftir altjóða stigatalvuni, sum ST felagskapurin hevur sett upp sum altjóða norm. Hetta vánaliga altjóða úrslitið harmar okkum øll, og vónandi fingi politisku umboðini nakað at hugsa um! Og hugstoytt var at fáa at vita, at grannalondini, sum vit annars vanligar sammeta okkum við, leggja fleiri bátslongdir frammanfyri okkum, tá talan er um livskorini hjá teimum brekaðu – ella sagt við øðrum orðum, Norðurlond hava prioriterað henda spurningin nógv hægri enn okkara myndugleikar nakrantíð hava gjørt.

Føroyar = Kenya!

Um henda kanningin ikki

fær nakrar alarmløkkur at ringja, hjá bæði politikarum, og eisini hjá teimum, sum dagliga umsita og tulka lógir, reglugerðir, rundskriv v.m., so ger alt tað sama!! Her má og skal okkurt henda á hesum øki, og eg vóni, at allir flokkar fara at taka hesa kanning í fullum álvara, og taka neyðugu stigini fyri at bota um støðuna hjá teimum brekaðu.

Ónøgd við almannaverkið

Fyri fundarfallið, sum fyri stórsta partin hoyrði til limaskaran hjá MBF, kom hetta altjóða kanningarúrslitið als ikki sum nokur nýggjheit. Tí næstan øll, sum har vóru møtt og hava havt okkurt við almennu sosialu stovnarar at gera, kenna alt ov væl til ótolandi viðurskiftini innan almannaøkið, og kom hetta eisini tyðiliga fram, tá áhoyrarnir fingi høvi at siga sína hugsan um viðurskiftini – í einstøkum føri beinleiðis skelkandi frágreiðing frá mammu at brekaðari dóttur (vegna ferðsluskaða), sum var beinleiðis skammiliga viðfarin av sosialu myndugleikunum – ein undrast sanniliga, hvussu tilfellið ber til í okkara líflandi! Og tað liggur í frammaliga at spyrja, eru hesir stovnar til fyri at veita hart raktu samfelagsborgarum okkara eina hálpanði hond – tað søðu

politikararnir, var í hvussu so er ætlanin við ymsu stovnunum var frá politiskari síðu – ella eru hetta vorðin smá kongaríki, sum hava miskilt sína uppgávu, og tulka lógir og reglugerðir fyri okkum utanfyrirstandandi, á ein púra óskiljandi hátt??

Triggir spurningar svaraðir

Politisku flokkarnir høvdu fingið triggjar høvudspurningar settar av MBF. Og teir vóru hesir: 1. Hvønn hugburð hava flokkarnir til bústaðarturpuleikarnar hjá fólki við breki, og 2. Hvønn hugburð hevur flokkur tín til, at so mangir almennir bygningar og strandfaraskip ikki eru atkomulig fyri fólk, ið bera brek, og 3. Hvønn hugburð hava flokkarnir til viðgerðarturpuleikar hjá fólki, ið bera brek?

Móttu valevnini royndu at svara hesum spurningum sum frægast, og eitt orð sum gekk aftur og aftur í svarunum, var, hvussu neyðugt tað var við eini hugburðsbroyting bæði hjá kommunum, landi og tí einstaka. Og tí kann ongin vera ósámdur við pallborðsluttakararnar í har má byrjast. Men hinvegin so má áðanast, at fyri at bota um bústaðarmøguleikar, at umbyggja almennar bygningar og strandfaraskip, umframt betran av viðgerðarturpu-

leikum hjá fólki við breki, har er ikki nógmikið við hugburðsbroytingum ella positivum yvirlysingum – vit kunnu rokna við at drukna í berari vælvið, serliga nú góða viku undan valdegnum – og so hendir púrt onki allikavæl!

Pengar á borðið!

Tí alt hetta kostar pengar, og neyðugu játtanarnar mega fyriliggja, annars verða vit verandi á einum ótolandi afrikanskum menningarstøði, og tað kunnu vit ikki bjóða okkara brekaðu medborgarum – heldur ikki sambært ymsu flokksráðunum – men hvør er veruleikin? T.d. er hægsta avlamspensjón í Føroyum á javnt við eina miðalpensjón í Danmark – og soleiðis er allan vegin igjøgnum, væl lægri veitingar í Føroyum enn í Danmark á almanna-økinum, og ónøgdin líka frá eini vanligari avlamspensjón til at lata Pensionat-íð aftur á júlum er grundaður á, at ov lítið av peningi er til almanna- og heilsuøkið.

Blokkurin garanturin, hóast alt

Og eg haldi, at allir triggir spurningarnir hjá MBF, tá saman um kemur, botna í fíggarligu umstøðunum hjá tí einstaka borgaranum, og tí loyvi og mæt at vísa á fundinum, at heili 50 –

55% av almannaveitingunum eftir gomlu refúsiósskipanini komu úr Danmark, og at blokkurin framhaldandi hóast alt er garanturin fyri eini toluligari støðu hjá tí brekaða. Og eg spurdi tí tjóðveldisumboðið, Finn Helmsdal, sum eisini er sosialráðgevi, hvussu loysingarflokkarnir kunnu loyva sær at tosa um loysingina, tá einar 400–500 mill. fara at vanta í, um sagt verður farvel til blokkir, samstundis sum sagt verður í sama andadrátti, at livsmøguleikar fólksins ikki skulu gerast verri – hvussu hongur tilfellið tjóðveldisargumentation saman, serliga tá hon rakar tey veikastu harðast, sum enná ofta ikki fáa vart egnu støðu sína? Hann kom við hinum »berømta« argumentinum um, at blokkurin kemur bara heim at venda, tí vit gjalda so nógv aftur í rentum og skjótt eisini í avdráttum til danska ríkisskassan, so har liggur tjóðveldisloysnin til framhaldandi varðveitan av vælferðarsamfelagnum – nú er tað eisini blivið eitt stavnamerki hjá hesum flokki at renna undan rentum og avdráttum – ófær-oysskari fær tað neyvan verið!

Onki svar frá sokallaðu skipaðu loysingin!

Eg spurdi hvør skuldi fígga eitt nøktandi heilsu- og al-

mannaverk í framtíðini, men fekk sum sagt onki svar uttan innantómti tjóðskapareyp, sum ongin, sum kunnugt, kann liva av! Hetta er kanska hin skipaða loysingin í nýggjum hami!?? Skulu tey rørlubrekaðu, tey menningarartarnaðu o.s.fr. varðveita minsta vet av stoltleika og tign og sonnum mannavirði, sum Finnur hevur eftirlýst í blóðunum, so telur hvør einasta króna, og hvar skal onnurhvør króna koma frá aftaná eina møguliga loysing – eg spurdi, men fekk onki nøktandi svar!

Hoyra og siggja bert tey vælbjargaðu

Hetta eiga brekað og teirra avvarandi, og annars øll sum vilja teimum brekaðu væl, at leggja sær í geyma – vit hava ikki ráð at spæla hasard við nøkrum samfelagsbólki, og als ikki hesum veikasta – og vit skulu eisini minnast til, at tey sum vit hoyra og siggja í fjølmiðlunum í hesum døgum eru tey sterku, tey vælbjargaðu og tey vælformulerandi, tey sum altíð flóta omaná í einum og hvørjum samfelagshepi, men hvussu við limaskaranum í MBF, hava tey nakað at hava eina framtíðarvón í einum frælsum Føroyum – eg ivist.

Tórshavn 21. apríl 1998

Johan Samuelsen

SUÐUROY

Arni Nielsen
Fámjin

Bjarni Hansen
Trongsvágur

Dan Nielsen
Trongsvágur

Hergeir Nielsen
Vágur

Jógvan Krosslá
Vágur

Randi Petersen
Hvalba

Maibritt á Hørg
Sumba

VILT TÚ EINAR SJÁLVBERANDI FØROYAR ?

Tjóðveldisflokkurin vil gera menningarætlanir
fyri vinnulív og búskap

Tjóðveldisflokkurin